

Regeringskansliet

Eskilstuna kommuns yttrande över remiss – Promemorian Ytterligare steg för ett förbättrat genomförande av MKB-direktivet (KN2023/04664)

Eskilstuna kommun har fått möjlighet att yttra sig över promemorian *Ytterligare steg för ett förbättrat genomförande av MKB-direktivet (KN2023/04664)*. Eskilstuna kommun lämnar följande yttrande:

Tillstyrkan

Eskilstuna kommuns bedömning är att flera av förslagen ger önskad effekt och är ett rimligt sätt att genomföra direktivet i svensk lagstiftning. Dessa tillstyrks.

Förändring av anmälningstiden, 9 kap och 11 kap

Förslaget innebär att den tid som en verksamhet måste vänta på att starta ändras. Idag är det 6 veckor från anmälan om inte tillsynsmyndigheten säger något annat. Detta har tidigare tolkats olika mellan kommuner och har ibland ansetts omfatta tid från komplett anmälan. Nu blir skrivningen förtydligad så att det framgår att det är 6 veckor från inlämnande av anmälan. Det regleras också att tillsynsmyndigheten har 4 veckor på sig att förelägga om komplettering för att längre väntetid innan start ska vara aktuellt, detta genom att en ny 6-veckorsperiod startar när bristerna som förelagts om korrigerats.

Enligt gällande lydelse så förelägger kommunen om komplettering och tar vid behov samtidigt beslut om interimistiskt förbud mot verksamheten ifall stora brister finns eller om anläggningen kan antas komma att skapa störningar eller skador som inte utretts klart.

Det förekommer ibland att en ny brist upptäcks i samband med komplettering. Den föreslagna regleringen av tiden förefaller inte ge utrymme för ett till föreläggande om komplettering. Det första föreläggandet, som medför längre väntetid, behöver därför formuleras så att det omfattar samtliga tydliga och potentiella brister i underlaget. Möjligheten att som idag interimistiskt förbjuda start för att kunna utreda klart bör inte längre finnas med en så tydlig skrivning. Utformningen gör också att förlängningen av tid vid brister i anmälan blir lagstyrd och inte som med nuvarande reglering en fråga om ett beslut utan straffrättslig koppling där beslut med vite hade behövts om verksamheten ändå startat.

Förändringen är en förbättring men har i praktiken inte så stor påverkan på kommunens arbete, förslagen tillstyrks.

Reglering av vissa miljöfarliga verksamheter

Förslaget innebär tydligare skrivning och utökad omfattning gällande anläggningar som tillverkar massa eller plast genom att ändra regleringen till att inte bara omfatta pappersmassa och förtydliga vad plast innebär. Förändringen har begränsad påverkan men skulle kunna göra att anläggningar som tidigare inte ansetts producera plast omfattas av tillståndsplikt.

Det blir också anmälningsplikt för verksamheter som formar metall genom användning av sprängämnen.

Förslagen tillstyrks.

Vattenverksamhet

Kommunen har sedan några år tillbaka endast överlåten tillsyn avseende vattenverksamhet för de anläggningar som har tillstånd enligt både kap 9 (miljöfarlig verksamhet) och kap 11 (vattenverksamhet). Det kan vara så att enstaka lantbruk med tillstånd enligt kap 9 nu också får anmälningspliktig eller tillståndspliktig vattenverksamhet.

Idag finns undantag för uttag av vatten för en jordbruksfastighets hushålls- eller värmeändamål. Detta föreslås nu tas bort och det omfattas då av tillståndsplikten för vattenverksamhet, som delvis föreslås hanteras genom ett anmälningsförfarande. Markavvattning som också regleras i direktivet är idag redan reglerat och även förbjudet i bland annat Södermanlands län.

Övergångstiden för de jordbruk som nu får anmälningspliktiga anläggningar är ett år, vilket får anses tillräckligt för att lämna in en anmälan.

I nuläget kan stora uttag ske av yt- och grundvatten utan att det regleras eller bedöms avseende påverkan.

En reglering av uttaget tillstyrks.

Avstyrkan

Förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd 26 a § 1 p

Förslaget innebär att för de verksamheter som ingår i bilaga 2 i MKB-direktivet, som idag vid anmälan prövas som en del av handläggningen om de kan antas ha betydande miljöpåverkan eller inte, i stället ska handläggas med ett särskilt beslut om de kan antas ha betydande miljöpåverkan eller inte.

En anmäld verksamhet får idag ett föreläggande om försiktighetsmått eller ett föreläggande om tillståndsprövning efter att det i handläggningen skett en prövning av huruvida anläggningen kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller inte. Om föreläggandet om försiktighetsmått överklagas av berörd tredje part (exempelvis

närboende) så förhindrar det inte starten av verksamheten eftersom beslut om försiktighetsmått är ett beslut som vid behov när som helst kan ändras av tillsynsmyndigheten. Det finns heller inget krav på att det finns ett föreläggande om försiktighetsmått för en verksamhet.

Det är enligt kommunens bedömning oklart vad som händer om ett beslut, enligt förslaget, om att en verksamhet inte har betydande miljöpåverkan överklagas. Medför det att verksamheten inte kan starta förrän prövningen är avslutad och beslutet vunnit laga kraft? Det skulle kunna medföra en betydande ändring gällande förutsättningarna för mindre verksamheter att starta verksamheten och öka osäkerheten inför investeringsbeslut etc.

Syftet med den föreslagna ändringen är oklar och det saknas ytterligare beskrivning kring varför rådande hantering, eller den som föreslagits i den tidigare promemorian om MKB-direktivet, inte är tillräcklig. Förslaget avstyrkes.

12 kap 12 § MB, förordningen om anmälan för samråd, miljötillsynsförordningen
De nya ändringarna inriktas i huvudsak på utpekade åtgärder i MKB-direktivets bilaga 2 som inte enskilt reglerats i svensk lagstiftning. Det gäller starkströmsledningar och ledningar för hetvatten som ingår i samma punkt i bilaga 2 i MKB-direktivet samt markberedning och skogsbruksåtgärder som förändrar ett område. Dessa är idag delvis reglerade indirekt genom anmälan om samråd i 12 kap 6 § som avser åtgärder som påverkar naturen och som inte regleras genom annan anmälnings- eller tillståndsförfarande.

Tre avgörande skillnader mellan 12 kap 6 § där åtgärderna indirekt återfinns idag och 12 kap 12 § där regeringen ges befogenhet att besluta om ytterligare reglering (som sker genom förordningen om samråd) är att 12:6 endast gäller om det inte finns annat anmälnings eller tillsynsärende och endast för åtgärder med väsentlig naturpåverkan, samt att tillsynen enligt 12:12 föreslås att inte kunna överlåtas till kommunen.

I en anmälan om etablering av en miljöfarlig verksamhet (exempelvis lokal panna och dess vattenledningar) eller anmälan om användning av avfallsmassor för anläggningsändamål så ska kommunen idag göra de prövningar som skulle ha ingått i 12:6, men 12:6 i sig är alltså inte aktuell (länsstyrelsen får dock anmälan för möjlighet att lämna synpunkter). I och med förslaget så kan ett ärende enligt 12:12 och den kopplade förordningen om samråd både bli ett kommunalt och ett statligt anmälningsärende om åtgärden sker utanför detaljplan. Detta hade kunnat hanteras genom en överlåtelse av tillsynen för delar av 12:12 och förordningen, men detta föreslås inte vara möjligt.

Delar av tätorterna i Eskilstuna kommun saknar idag detaljplan, vilket med förslaget skulle betyda, som kommunen tolkar förslaget, att en fjärrvärmeledning skulle behöva anmälas till Länsstyrelsen för samråd även om den går under en asfalterad gata. Det skulle också behövas ett beslut om huruvida ledningen medför betydande miljöpåverkan eller inte, som skulle tillgängliggöras för allmänheten, innan verksamheten får påbörjas. Det blir en alltför krånglig och byråkratisk process som inte går att försvara.

Förslaget avstyrkes.